

Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 3 mei 2022 tot aanduiding van een schutkring in functie van wolvenschade, wat betreft de schutkring Noord-Antwerpen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 26 november 2021 tot vaststelling van de regels voor de subsidiering van wolfwerende maatregelen, artikel 3, vierde lid, 3°;
- het ministerieel besluit tot aanduiding van een schutkring in functie van wolvenschade van 3 mei 2022.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek heeft advies gegeven op 10 juli 2025.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- De Vlaamse overheid voorziet subsidies voor veehouders die maatregelen nemen om hun vee tegen de wolf te beschermen. Het gaat om preventieve maatregelen om bestaande omheiningen wolfwerend te maken.
- De subsidies zijn enkel voorzien in die gemeenten waar de kans het grootst is dat één of meerdere wolven actief kunnen zijn, de zogenaamde risicozone. Dit risicogebied is afgebakend door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), en kan driemaandelijks geactualiseerd worden op basis van de beschikbare wetenschappelijke kennis over de verspreiding van wolven in Vlaanderen.
- De grote meerderheid van de schadegevallen betreft aanvallen op kleinvee, voornamelijk schapen. Sinds de aanwezigheid van een volwaardige roedel in het oostelijke risicogebied (2021) zijn er tevens schadegevallen op groter vee (o.a. runderen) vastgesteld. Wanneer er welpen zijn, situeert de meerderheid van de

aanvallen zich normaliter in het najaar op het moment dat de welpen al groot zijn, maar nog niet mee kunnen jagen.

- Professionele rundvee- en paardenhouders kunnen binnen de risicozone sinds medio 2021 beroep doen op een tegemoetkoming via de Niet-Productieve Investeringssteun in kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), dat gecoördineerd wordt door het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij.

- Zoals beschreven in het besluit Vlaamse regering van 26 november 2021 tot vaststelling van de wolfwerende maatregelen kunnen niet-professionele rundvee- en paardenhouders enkel subsidies verkrijgen indien er een schutkring is afgebakend waarbinnen rundvee en paarden beschermd kunnen worden tegen de wolf.

- Het afbakenen van een schutkring heeft budgettaire, organisatorische maar ook maatschappelijke consequenties, waardoor een weloverwogen keuze van de afbakening noodzakelijk is.

- De schutkring Noord-Antwerpen werd in maart 2024 voor het eerst door de minister op basis van INBO-advies aangeduid, met een geldigheid van 1 maart 2024 tot en met 31 augustus 2024. Deze schutkring werd vervolgens opnieuw ingesteld vanaf 1 september 2024 en vanaf 1 maart 2025, en dit telkens voor 6 maanden.

- De afbakening van de schutkring Noord-Antwerpen werd recent door INBO geevalueerd (10 juli 2025) op basis van actuele monitoringsgegevens en een actuele inschatting van het risico. Dit resulteerde in volgende bevindingen:

- 1° Sinds de vorige evaluatie op 26 februari 2025 zijn er binnen het huidige westelijke risicogebied (NOK-BE) 10 bevestigde schadegevallen van wolf op kleinvee (schapen en geiten) vastgesteld.

- 2° Eén van deze schadegevallen kon niet genetisch bevestigd worden, maar op basis van het schadebeeld wordt wel uitgegaan van een wolvenaantal.

- 3° Het laatste schadegeval van wolf op paardachtigen of runderen in dit risicogebied, dat toe te schrijven is aan wolf, dateert van 08/10/2023 (Brecht). Dit schadegeval is toe te wijzen aan gevestigde wolvin GW3449f en een andere onbekende wolf.

- 4° Op dit moment bevindt zich één solitaire wolvin (GW3449f) in het westelijke risicogebied. Heden (augustus 2025) is er nog geen bewijs dat een nieuw adult mannetje in het territorium aanwezig is.

- 5° We kunnen niet uitsluiten dat er zich de komende maanden een mannelijke wolf bij de solitaire wolvin GW3449f voegt. In dat geval kan er in april/mei 2026 een eerste nest in het westelijke risicogebied geboren worden.

- 6° De aanwezigheid van een nest jongen in najaar 2026 kan het risico op predatie op grootvee binnen het westelijke risicogebied verhogen.

- Op 20 juli 2025 werd in Herselt een kalf aangevallen, al moet nog geanalyseerd worden of het hier om een aanval door wolf gaat. Hierdoor heerst er opnieuw meer bezorgdheid bij de veehouders.

- Momenteel zijn heel wat niet-professionele rundvee- en paardenhouders zich aan het voorbereiden op de installatie van een wolfwerende omheining, al dan niet in samenwerking met het Wolf Fencing Team Belgium. Indien de schutkring niet verlengd wordt, kunnen vanaf 01/09/2025 niet langer aanvragen voor de subsidie voor wolfwerende omheiningen goedgekeurd worden. Dit zou een negatieve impact hebben op het maatschappelijk draagvlak bij rundvee- en paardenhouders dat, zeker in dit westelijk risicogebied, nog steeds volop in opbouw is.

- Op dit moment is er een capaciteit van 3 preventieadviseurs bij het Wolf Fencing Team Belgium. Het is belangrijk dat deze adviseurs nu ingezet kunnen worden, op een moment dat er minder schadegevallen zijn en de wachttijden voor de veehouders korter zijn.
- De kans is reëel dat de komende maanden een nieuw mannetje verschijnt in het westelijk risicogebied, wat in voorjaar 2026 mogelijks zal resulteren in een nest wolven. Hierdoor kan het risico op predatie op runderen of grote paardachtigen in najaar 2026 terug toenemen waardoor er op dat moment opnieuw nood kan ontstaan aan de afbakening van een schutkring.
- In het belang van het verder uitbouwen van het draagvlak voor wolf bij rundvee- en paardenhouders alsook om de continuïteit van de subsidie voor preventieve maatregelen te garanderen, kan het beleid anticiperen door de schutkring nu te verlengen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW BESLUIT:

Artikel 1. Enig artikel van het ministerieel besluit tot aanduiding van een schutkring in functie van wolvenschade van 3 mei 2022, wordt vervangen door wat volgt:

"In uitvoering van artikel 3, vierde lid, 3° van het besluit Vlaamse Regering van 26 november 2021 tot vaststelling voor de subsidiëring van wolfwerende maatregelen wordt voor de periode 1 september 2025 tot en met 28 februari 2026 voor de gemeenten, vermeld in het tweede lid, een schutkring aangeduid.

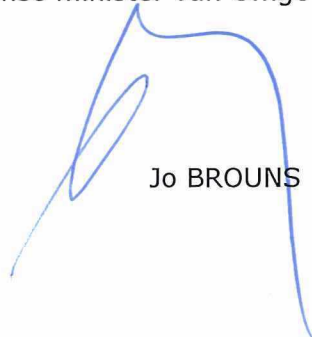
De schutkring wordt aangeduid voor de volgende gemeenten:

- 1° Essen;
- 2° Kalmthout;
- 3° Wuustwezel;
- 4° Hoogstraten;
- 5° Rijkevorsel;
- 6° Brecht;
- 7° Malle;
- 8° Schilde;
- 9° Schoten;
- 10° Brasschaat;
- 11° Kapellen;
- 12° Stabroek;
- 13° Antwerpen.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op de datum van ondertekening ervan.

Brussel, 10 SEP 2025

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS